

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

YATIRIM TEŞVİK
BELGESİ KAPSAMINDA
DEVLET DESTEKLERİ

ADIM ADIM UYGULAMA REHBERİ

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
NİSAN 2013

İÇİNDEKİLER

KATMA DEĞER VERGİSİ İSTİSNASI	1
I. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) NEDİR?.....	2
II. KDV İSTİSNASI VE KAPSAMI.....	2
III. ADIM ADIM UYGULAMA	3
IV. NOTLAR.....	5
GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ.....	7
I. GÜMRÜK VERGİSİ NEDİR ?	8
II. GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ VE KAPSAMI.....	8
<i>II.a. Gümrük Vergisi Muafiyeti Uygulanmayan Makine ve Teçhizat .....</i>	<i>8</i>
<i>II.b. Kullanılmış Makine ve Teçhizat İthalatı .....</i>	<i>9</i>
III. ADIM ADIM UYGULAMA	9
IV. NOTLAR.....	10
VERGİ İNDİRİMİ	11
I. GELİR VERGİSİ NEDİR? KURUMLAR VERGİSİ NEDİR?.....	12
II. VERGİ İNDİRİMİ DESTEK UNSURU VE KAPSAMI.....	12
<i>II.a. Örnek Uygulama .....</i>	<i>13</i>
III. ADIM ADIM UYGULAMA	14
IV. NOTLAR.....	14
FAİZ DESTEĞİ.....	17
I. FAİZ DESTEĞİ NEDİR?	18
<i>I.a. Aracı Kurumlar İle Ekonomi Bakanlığı Arasında Yapılan Protokol .....</i>	<i>18</i>
II. ADIM ADIM UYGULAMA.....	19
<i>II.a. Örnek Uygulama .....</i>	<i>21</i>
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ VE SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ	23
I. SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ	24
II. SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ VE SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ	25
<i>II.a. Sigorta Desteklerinden Yararlanılmaya Başlanılacak Tarih .....</i>	<i>25</i>
<i>II.b. Sigorta Prim Desteklerinden Yararlanabilecek Kişi Sayısı.....</i>	<i>26</i>
III. ADIM ADIM UYGULAMA	26
<i>III.a. Adım Adım Uygulama – Gemi İnşaa Yatırımları .....</i>	<i>27</i>

IV.NOTLAR.....	28
GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ	29
I. GELİR VERGİSİ STOPAJI NEDİR ?.....	30
II. GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ VE KAPSAMI	30
<i>II.a. Fiilen Çalışma Zorunluluğu.....</i>	<i>30</i>
<i>II.b. Gelir Vergisi Stopajı Desteğinden Yararlanabilecek İşletmeler.....</i>	<i>30</i>
<i>II.c. Uygulamanın Başlama ve Sona Erme Tarihleri .....</i>	<i>30</i>
III. ADIM ADIM UYGULAMA	31
<i>III.a. Örnek Uygulama.....</i>	<i>31</i>
YATIRIM YERİ TAHSİSİ	33
I. YATIRIM YERİ TAHSİSİ DESTEĞİ VE KAPSAMI.....	34
<i>I.a. Yatırım Yeri Tahsisi Desteğinden Kimler Faydalanabilir? .....</i>	<i>34</i>
<i>I.b. Yatırım Yeri Tahsis Edilecek Yatırım Projelerinin Tespiti.....</i>	<i>35</i>
II. ADIM ADIM UYGULAMA.....	35
III. NOTLAR.....	36
KDV İADESİ	37
I. KDV İADESİ VE KAPSAMI.....	38
II. ADIM ADIM UYGULAMA.....	38

KATMA DEĞER VERGİSİ İSTİSNASI

I. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) NEDİR?

KDV, harcama üzerinden alınan vergilerin başında gelmektedir. Harcama üzerinden alınan vergiler ürünü ya da hizmeti son kullanan tarafça ödenmesi gereken bir vergi niteliği taşır. Ancak bu durum, son kullanıcının satış esnasında tanımlanması sorununu doğurmaktadır. Katma Değer Vergisinde bu sorun sadece yaratılan katma değer vergilendirilmesi yoluyla aşılmıştır. Son kullanıcı olmayan alıcılar, ödemiş oldukları KDV'yi, toplamış oldukları KDV'den indirebilmekte, indirim yoluyla giderilemeyen KDV ise Maliye Bakanlığınca iade edilebilmektedir. Son kullanıcılar ise vergi yükünü taşımaktadır.

Bu durumu bir örnek ile açıklamak gerekirse, bir helva üreticisinin un, şeker ve yağ girdileri ile bir birim helva ürettiğini varsayalım. Aşağıdaki tablodan görüldüğü üzere, helva üreticisi bir birim helvayı 72 TL'si KDV olmak üzere 472 TL'ye mal etmektedir.

Girdiler	Fiyat	KDV (%18)	KDV Dahil
Şeker	200 TL	36 TL	236 TL
Un	100 TL	18 TL	118 TL
Yağ	100 TL	18 TL	118 TL
Toplam Maliyet	400 TL	72 TL	472 TL

Helva üreticisi üretmiş olduğu helvayı kârı ile birlikte KDV dâhil 590 TL'ye satmaktadır. Bu satış neticesinde 90 TL KDV'yi son kullanıcıdan tahsil etmektedir. Ancak, helva üreticisi girdiler için ödemiş olduğu 72 TL'yi indirerek sadece kalan 18 TL'yi vergi dairesine ödemektedir.

Ürün	Fiyat	KDV (%18)	KDV Dâhil Satış Fiyatı	İndirilecek KDV	Vergi Dairesine Ödenecek KDV
Helva	500 TL	90 TL	590 TL	72 TL	18 TL

Devlet, indirilen 72 TL'yi ise şeker, un ve yağ üreticilerinden tahsil etmektedir. Dolayısıyla, toplam 90 TL vergi yükünün tamamını helvanın son tüketicisi taşımaktadır.

II. KDV İSTİSNASI VE KAPSAMI

KDV'ne ilişkin düzenlemeler 25.10.1984 tarih ve 3065 sayılı "KDV Kanunu" ile yapılmaktadır. Söz konusu Kanunun 11-18. maddeleri ile KDV'ne ilişkin istisnalar düzenlenmiştir.

Anılan Kanunu'nun 13/d maddesinde yatırım teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat teslimlerinin KDV'den müstesna olduğu belirtilmiştir.

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13/d maddesi

"Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimleri (Şu kadar ki, yatırım teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyası cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının basından itibaren baslar)."

Başta 3065 sayılı Kanun'unun 13/d maddesinde bahsi geçen "makine ve teçhizat"ın tanımı olmak üzere uygulamaya ilişkin açıklamalar 69 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile yapılmıştır.

Söz konusu KDV Genel Tebliği'nde makina ve teçhizat, "**amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan ve mal ve hizmet üretiminde kullanılan sabit kıymetler**" olarak tanımlanmıştır. Sektörlerin yapısı itibariyle üretim faaliyetinin yanı sıra idari ve pazarlama gibi üretim dışı alanlarda kullanılan aynı cins sabit kıymetler ise bu kapsama girmemektedir. Örneğin mal veya hizmet üretiminde kullanılan bilgisayar makine ve teçhizat olarak değerlendirilebilirken, üretim dışı alanlar (muhasabe, pazarlama, satış gibi) için temin edilen bir bilgisayar makine ve teçhizat olarak değerlendirilmemektedir.

Anılan Tebliğ çerçevesinde;

- Sarf malzemeleri,
- Yedek parçalar,
- Hizmet üretiminde doğrudan ve zorunlu olarak kullanılanlar dışındaki masa, sandalye, koltuk, dolap, mefruşat gibi demirbaşlar
- Taşıt araçları [otomobil, panel, arazi taşıtı, otobüs (Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile bunların bağlı kuruluşları ve hisselerinin tamamına sahip oldukları şirketlerce şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere iktisap edilecek olanlar hariç), minibüs, kamyonet, kamyon, treyler ve çekici (Euro I ve Euro II normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç) gibi]
- Hava, deniz ve demiryolu taşıma araçları (Katma Değer Vergisi Kanununun 13/a maddesi hükmü çerçevesinde istisna uygulanabilmektedir.)

KDV istisnası kapsamı dışındadır.

Ancak; yüklü ağırlığı 45 tonu geçen off road truck tipi kamyonlar ile karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar, madencilikte kullanılan damperli kamyonlar, frigorifik kamyonlar, forkliftler, iş makinaları, vinçler, tarım makinaları, hastane yatırımlarında kullanılan ambulanslar, apron araçları ve benzerlerinin teslim ve ithalinde KDV istisnası kapsamında işlem yapılabilir.

III. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13/d maddesi hükmü çerçevesinde KDV istisnasından faydalanabilmeleri için öncelikle Ekonomi Bakanlığı ya da Bakanlığın yetkilendirdiği idareler tarafından düzenlenmiş bir yatırım teşvik belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Ekonomi Bakanlığı veya yetkili idare, yürürlükte bulunan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" hükümleri çerçevesinde, yatırım teşvik belgelerine ekli listelerinde makine ve teçhizat tanımına giren sabit kıymetleri belirleyerek liste üzerine hangi kalemlerin KDV istisnasından faydalanabileceğine ilişkin bir şerh derç eder.

2. ADIM: Yatırım teşvik belgesi eki listelerde yer alsa dahi,

- katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar ile
- makine ve teçhizatı münhasıran indirim hakkı tanınmayan işlemlerde kullanacak olanlara

yapılacak makine ve teçhizat teslimlerinde istisna uygulanamamaktadır.

Örneğin, bir Devlet üniversitesinin öğrencilerin eğitiminde kullanacağı makine ve teçhizat için, yatırım teşvik belgesinde yer alsa bile, Devlet üniversitesinin KDV mükellefi olmaması sebebiyle KDV istisnası uygulanamamaktadır. Belediyelerin asfalt dökümü, kanalizasyon

inşası gibi verginin konusuna girmeyen beledî faaliyetlerde kullanacakları makine ve teçhizat için de, yatırım teşvik belgesinde yer alsa bile, KDV istisnası uygulanmamaktadır.

Bu itibarla, istisna kapsamında mal satın almak isteyen alıcıların, bağlı oldukları vergi dairesine başvurarak, katma değer vergisi mükellefiyetlerinin bulunduğu ve makine-teçhizatı indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanacaklarına dair bir yazı almaları gerekmektedir. Yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcı, KDV Kanununun 13/d maddesinde düzenlenen istisnadan faydalanmak üzere vergi dairelerine dilekçe ile başvurarak bahse konu yazının kendilerine verilmesini talep ederler.

Yatırımcının durumunun belirtilen şartlara uygun olmasının anlaşılması halinde kendisine aşağıdaki örnekte belirtilen yazı verilmektedir.

".....

İLGİ : .....tarihli dilekçeniz.

Dairemizde ..... vergi kimlik numarası ile katma değer vergisi mükellefiyetiniz bulunmaktadır.

.....tarih ve .....sayılı Yatırım Teşvik Belgesi eki listede KDV istisnasından faydalanılabileceği belirtilmiş bulunan makine-teçhizatın KDV mevzuatına göre indirim hakkı tanınan işlemlerle ilgili olduğu tespit edilmiştir.

Bu makine ve teçhizatın ithalinde ve tarafınıza tesliminde KDV Kanununun 13/d maddesi kapsamında istisna uygulanabilecektir.

İstisnanın uygulanmasında, ilgili Genel Tebliğlerdeki usul ve esaslara uyulmaması halinde gerekli müeyyidelerin uygulanacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim."

3. ADIM: İstisnadan yararlanmak isteyen yatırımcıların;

- bağlı buldukları vergi dairesinden aldıkları yazının noter veya YMM onaylı örneğini,
- teşvik belgesini ve
- teşvik belgesi eki makine ve teçhizat listesinin aslını

satıcıya veya gümrük idaresine ibraz ederek istisna uygulanmasını talep etmeleri gerekmektedir.

Bu kapsamda işlem yapan satıcılar ve gümrük idareleri sabit kıymetin belgede istisna kapsamına giren mallar arasında yer aldığını belirledikten sonra katma değer vergisi uygulamaksızın işlem yapabilmektedirler. Ayrıca listenin uygun bir yerine satılan veya ithal edilen mal miktarını belirten

"Listenin .... sırasındaki ..... adet makina ve teçhizat ..... tarih ve ..... sayılı fatura /beyanname ile satılmıştır/ithali yapılmıştır."

şerhi koyularak imza ve kaşe (gümrük idarelerinde mühür) tatbiki suretiyle onaylanmaktadır. Bu şekilde şerh düşülen liste ile yatırım teşvik belgesinin birer fotokopisinin belge sahipleri tarafından imza ve kaşe tatbik edilmek suretiyle onaylanarak gümrük idarelerine veya satıcılara verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, satıcıların kendilerine ibraz edilen onaylı vergi dairesi yazısını Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz hükümlerine göre saklamaları gerekmektedir

İstisna kapsamına giren makine ve teçhizatı teslim eden satıcılar, bu malların iktisabı dolayısıyla yükledikleri katma değer vergilerini genel esaslara bağlı kalmak şartıyla indirim konusu yapabilmekte, indirimin mümkün olmaması halinde nakden veya mahsuben iade olarak talep edebilmektedir.

IV. NOTLAR

1. (I). kısımda da anlatıldığı üzere, mal ve hizmet üreten yatırımcılar için KDV, tahsil edilen KDV'den indirilebilen bir vergidir. Bu nedenle, yatırım teşvik belgesi kapsamında sağlanan KDV istisnasının net katkısı ödenmeyen KDV değildir. KDV istisnası, yatırım teşvik belgesi sahibine makine ve teçhizat temini esnasında ödenmesi gereken KDV için kaynak ayırma gerekliliğini ortadan kaldırmaktadır. Dolayısıyla, KDV istisnasının net katkısı, yatırımcının yatırım teşvik belgesi olmadığı halde ayırması gereken kaynağın fırsat maliyeti olarak değerlendirilebilir.
2. 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13. Maddesi'nde Yatırım Teşvik Belgesi olmaksızın bazı yatırım mallarının temininde KDV istisnası uygulanmasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır. Bu düzenlemeler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Madde	KDV İstisnası Kapsamındaki İşlemler
13/a	Deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının teslimleri ile tersanelere gemi inşa ile ilgili yapılan teslim hizmetler
13/c	Petrol arama faaliyetlerine ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler
13/e	Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri

Söz konusu düzenlemeler çerçevesinde KDV istisnasından faydalanabilmek için yatırım teşvik belgesi sahibi olmak gerekmemektedir. Diğer taraftan, söz konusu maddeler kapsamında KDV istisnasından faydalanmak suretiyle temin edilen yatırım mallarının yatırım teşvik belgesi kapsamında da değerlendirilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

3. 24.12.2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Mal ve Hizmetlere Uygulanacak KDV Oranlarının Tespitine İlişkin Karar'ın eki (I) Sayılı Listeye 27.12.2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 16.12.2011 tarihli ve 2011/2604 sayılı Karar ile eklenen 16. maddesi çerçevesinde Yatırım Teşvik Belgesine sahip mükelleflere, belge kapsamında makine ve teçhizatın finansal kiralama şirketi tarafından kiralanmasında KDV %1 olarak uygulanmaktadır.

Söz konusu değişiklik ile eklenen 17. maddesi ile eklenen listede belirtilen makine ve teçhizatın finansal kiralama şirketine teslimlerinde de KDV oranı %1 olarak uygulanmaktadır

KAYNAKÇA

- 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar
- 16.06.2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Yatırımlarda devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- 69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği
- 87 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği
- 60 No.lu Katma Değer Vergisi Sirküleri
- 24.12.2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı giren Mal ve Hizmetlere Uygulanacak KDV Oranlarının Tespitine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı

GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

I. GÜMRÜK VERGİSİ NEDİR ?

Gümrük vergisi dış ticaret yapan iki veya daha fazla ülke arasında mal ve hizmetlerin ülkeye girişlerinde o ülke ekonomisinin aldığı paradır. Ülkemizin uyguladığı gümrük vergisi oranları Ekonomi Bakanlığınca yayımlanan İthalat Rejim Kararı ile belirlenmektedir.

II. GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ VE KAPSAMI

Yatırım teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat, İthalat Rejim Kararı'nda belirtilen gümrük vergisinden muaf olarak temin edilebilmektedir. Bu muafiyete ilişkin düzenleme, 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Karar'ın 9. Maddesi ile yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme ile **“teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali”**, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaf tutulmuştur. Dolayısıyla yatırım teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisi muafiyeti uygulanabilmesi için, belge kapsamında temin edilecek yatırım mallarının **“makine ve teçhizat”** niteliği taşıması gerekmektedir. **“Makine ve teçhizat”**ın tanımı ise 69 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile yapılmıştır. Söz konusu KDV Genel Tebliği'nde makine ve teçhizat, **“amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan ve mal ve hizmet üretiminde kullanılan sabit kıymetler”** olarak tanımlanmıştır.

Ancak, gümrük vergisi muafiyeti **“makine ve teçhizat”** niteliği taşımayan bazı mallar için de uygulanabilmektedir. Bu çerçevede,

- Otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali ve
- Gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali

yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaf tutulmuştur. Söz konusu malların **“makine ve teçhizat”** kapsamına girmemesi sebebiyle KDV Kanunu'nun 13/d maddesi kapsamında KDV istisnası uygulanmamaktadır.

Benzer bir şekilde, otomobil üretimi yapan yatırımcıların ithal edeceği otomobiller için de gümrük vergisi muafiyeti uygulanabilmektedir. Şöyle ki; otomobil üretimine yönelik olarak asgari 100.000 adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az 100.000 adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara A, B ve C segmentlerinden otomobil ithaline izin verilebilmektedir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam otomobil sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde %15'inin aşamamaktadır. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde %15'i kadar daha (motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır) yukarıda belirtilen segmentlerden ilave otomobil ithaline izin verilebilmektedir.

II.a. Gümrük Vergisi Muafiyeti Uygulanmayan Makine ve Teçhizat

Teşvik belgesi kapsamında;

- Otobüs,
- Çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç),
- Mobilya,

- Motorbot,
- Kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç),
- Transmikser,
- Beton santrali,
- Forklift ve
- Beton pompası

temini gümrük vergisi muafiyeti kapsamı dışındadır. Sayılan yatırım malları, makine ve teçhizat niteliği taşısa da gümrük vergisi muafiyetinden faydalanamamaktadır. Ancak, bu durum anılan malların KDV istisnası desteğinden faydalanamayacağı anlamına gelmemektedir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça, gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilmektedir.

II.b. Kullanılmış Makine ve Teçhizat İthalatı

Yukarıda açıklanan kapsama giren kullanılmış makine ve teçhizatın yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi ve gümrük vergi muafiyetinden faydalandırılması mümkün bulunmaktadır. Bu çerçevede, “**münferit kullanılmış makine ve teçhizatın ithali**” ve “**kullanılmış komple tesisin ithali**” olarak iki ayrı düzenleme olduğunu söylemek mümkündür.

Münferit kullanılmış makine ve teçhizatın ithali: İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararının 7. maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat yatırım teşvik belgesi kapsamında temin edilebilmektedir. Yatırım teşvik belgesi kapsamında temin edilmek istenen kullanılmış makine ve teçhizatın "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listede yer almaması halinde, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü'nden söz konusu makine ve teçhizatın İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithaline izin verildiğine dair bir yazı alınması gerekmektedir.

Kullanılmış komple tesis ithali: Bu kapsamdaki tesislerin ithaline yönelik talepler ise Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünce proje bazında değerlendirilmektedir. Kullanılmış komple tesis taleplerinin değerlendirilebilmesi için yatırımcıların, tesise ait makine ve teçhizatın model ve imal yıllarını da gösterir dökümlü fatura veya proforma fatura asılları ile birlikte Bakanlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Bakanlıkça görevlendirilecek personelin komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertiz neticesinde uygun görülmesi halinde, kullanılmış komple tesisin teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilmektedir.

Yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılmış münferit makine ve teçhizat ya da kullanılmış komple tesisin ithalinin uygun görülmesi halinde Ekonomi Bakanlığınca yatırım teşvik belgesi ve ithal makine ve teçhizat listesi üzerine ilgili şerhler derç edilir.

Diğer taraftan; baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat ithal edilememektedir.

III. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların, gümrük vergisi muafiyetinden faydalanabilmeleri için öncelikle Ekonomi Bakanlığı ya da Bakanlığın yetkilendirdiği idareler tarafından düzenlenmiş bir yatırım teşvik belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Ekonomi Bakanlığı veya yetkili idare,

yürürlükte bulunan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” hükümleri çerçevesinde, yatırım teşvik belgelerine ekli ithal makine ve teçhizat listesinde hangi kalemlerin gümrük vergisi muafiyetinden faydalanabileceğine ilişkin bir şerh derç eder.

2. ADIM: Yatırımcı, gümrük beyannamesinin tescili ve kabulü esnasında yatırım teşvik belgesi aslı ve ithal makine ve teçhizat listesi aslını ithalatın yapılacağı gümrük idaresine ibraz eder. Gümrük idaresi, teşvik belgesinin sayı ve tarihi ile bu belgeye dayanak teşkil eden Bakanlar Kurulu Kararı sayısını ile ithali gerçekleştirilen eşyanın ithal makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olduğu sıra numarasını beyannameye yazar. Yatırım teşvik belgesi ile ithal makine ve teçhizat listesinin birer örneği beyannameye eklenir.

İthal edilmek istenen makine ve teçhizatın kullanılmış münferit makine ve teçhizat hüviyeti taşıması ve bu makine ve teçhizatın "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listede yer almaması halinde Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü'nden alınmış uygunluk yazısı ayrıca ibraz edilmelidir.

Tescil ve kabul memurunca, teşvik belgesinin geçerli olup olmadığı ve beyan edilen eşyanın ithal makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olup olmadığı kontrol edilerek uygunluğu halinde beyanname tescil edilerek kabul işlemi yapılır.

3. ADIM: Muayene ile görevli memurca eşyanın tespiti ve tahakkuku yapıldıktan sonra uygunluğunun görülmesi durumunda, ithal makine ve teçhizat listesinin aslına gerekli meşruhat düşülerek yükümlüye iade edilir.

IV. NOTLAR

1. Yatırım teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin makine ve teçhizatın Belge süresi içerisinde temin edilmesi esastır. Ancak, yatırım süresi içerisinde ilgili kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış veya bedeli kısmen ya da tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilememiş makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresi bitiş tarihini izleyen **dört ay** içerisinde, gümrük idarelerince gümrük vergisi muafiyeti uygulanmak suretiyle izin verilir.
2. Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi oranı % 6 olarak tespit edilmiştir. Ancak, yatırım teşvik belgesi kapsamında sağlanan bir destek unsuru olmamasına rağmen belge kapsamında 1 yıl ve daha uzun vadeli yapılan ithalatlarda KKDF kesintisi yapılmamaktadır.

KAYNAKÇA

- 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar
- 16.06.2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Yatırımlarda devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- 9 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği (Yatırım Teşvik)

VERGİ İNDİRİMİ

I. GELİR VERGİSİ NEDİR? KURUMLAR VERGİSİ NEDİR?

Gelir vergisi, gerçek kişilerin bir takvim yılı içerisinde elde ettikleri kazanç ve iratların safi tutarı üzerinden ödenen vergidir. Gelir vergisine ilişkin esaslar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile düzenlenmektedir.

Kurumlar vergisi ise, sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait işletmeler ile iş ortaklıklarının gelir vergisi esaslarına göre vergilendirilmesidir. Kurumlar vergisine ilişkin hükümler 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer almaktadır.

II. VERGİ İNDİRİMİ DESTEK UNSURU VE KAPSAMI

Vergi indirimini destek unsuru ihtiva eden bir yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapmakta olan bir yatırımcı, yatırım yapmakta olduğu bölgeye göre değişen oranlarda gelir veya kurumlar vergisini indirimli olarak ödeyebilmekte ve bu indirimden yine bölgeye göre değişen oranlardaki **yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar** yararlanmaya devam edebilmektedir.

Vergi indirimini destek unsuru ile ilgili oranları belirleme yetkisi 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. Maddesi ile Bakanlar Kurulu'na verilmiştir. Bakanlar Kurulu ise bu yetkisini "Yatırımlarda Devlet yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararları" ile kullanmaktadır.

14/07/2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile uygulanmaya başlanan bu destek unsuru, halen yürürlükte bulunan 15/06/2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında da uygulanmaya devam edilmektedir. Yürürlükte bulunan vergi indirimini desteği uygulamasına ilişkin oranlar 15/06/2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın 15. maddesinde yer almaktadır. Buna göre;

- Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirim oranı %90, yatırıma katkı oranı ise %50'dir.
- Bölgesel teşvik uygulamaları ile büyük ölçekli yatırımlar çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında, aşağıda belirtilen vergi indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanır.

Bölgeler	Bölgesel Teşvik Uygulamaları		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)
1	10	30	20	30
2	15	40	25	40
3	20	50	30	50
4	25	60	35	60
5	30	70	40	70
6	35	90	45	90

Ancak, teşvik belgesi kapsamında 31/12/2013(dahil) tarihine kadar yatırıma başlanılmış olması halinde aşağıda belirtilen indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanır.

Bölgeler	Bölgesel Teşvik Uygulamaları		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)
1	15	50	25	50
2	20	55	30	55
3	25	60	35	60
4	30	70	40	70
5	40	80	50	80
6	50	90	60	90

Yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırım tamamen veya kısmen işletmeye geçip ilgili yatırımdan kazanç elde etmeye başlanıldığı hesap döneminden itibaren indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur. İndirimli oran uygulaması yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlar.

II.a. Örnek Uygulama

Sabit yatırım tutarı 5 Milyon TL olan bir yatırım için **%70** oranında vergi indirimi ve **%30** oranında yatırıma katkı oranı öngörüldüğünü varsayalım.

Yatırımcı, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca **%20** olarak uygulanmakta olan Kurumlar Vergisini, vergi indirim oranı olan **%70** indirimle, **%6** olarak ödeyecektir. Dolayısıyla, kurumlar vergisine esas kazancı 20.000 TL olan firma, **%20** vergi oranı üzerinden 4.000 TL kurumlar vergisi ödemesi gerekirken, vergi indiriminden faydalanarak **%6** vergi oranı üzerinden 2.800 TL indirim ile 1.200 TL olarak ödeyecektir. Bu indirim, devletin tahsil etmekten vazgeçtiği vergi tutarları toplamı, sabit yatırım tutarı olan 5.000.000 TL'nin **%30**'u olan yatırıma katkı oranına ulaşınca kadar devam edecektir. Başka bir ifadeyle, indirimli kurumlar vergisi oranı, toplam indirilen tutar yatırım tutarının **%30**'u olan 1.500.000 TL oluncaya kadar uygulanmaya devam edecektir.

Yatırım Tutarı	5.000.000 TL
Vergi İndirim Oranı	%70
Yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar uygulanacak kurumlar /gelir vergisi oranı:	%6
Yatırıma Katkı Oranı	%30
İndirilebilecek Vergi Tutarı (Bin TL) (Yatırım Tutarı x Yatırıma Katkı Oranı)	1.500.000 TL

Ayrıca, aynı yatırıma katkı tutarından düşülmek üzere, bölgesel yatırımların teşviki uygulamaları ve büyük ölçekli yatırımların teşviki uygulaması kapsamında değerlendirilen yatırımlar için aşağıdaki tabloda belirtilen oranları geçmemek üzere; yatırımcı, yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına da indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulayabilir.

Bölgeler	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
1	% 0	% 100
2	% 10	% 90
3	% 20	% 80
4	% 30	% 70
5	% 50	% 50
6	% 80	% 20

Bu oran stratejik yatırımlar için 6. bölgede %80, diğer bölgelerde %50'dir.

Bir önceki örnekteki yatırımın, 3. Bölgede bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen bir yatırım olduğu varsayıldığında; firma 1.500.000 TL olan yatırıma katkı tutarının %20'sini (300.000 TL) yatırım teşvik belgesinde kayıtlı olan yatırım süresi sonuna kadar tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançta uygulanacak olan kurumlar vergisinden indirebilecektir. Kalan %80'ini (1.200.000 TL) ise münhasıran yatırım teşvik belgesine konu yatırımdan elde ettiği kazançta uygulanacak kurumlar vergisinden indirebilecektir.

III. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların vergi indirimi desteğinden yararlanabilmesi için Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesine sahip olmaları ve kayıtlı destek unsurları içerisinde vergi indirimi desteği olması gerekmektedir.

2. ADIM: Yatırımcı, yatırımının kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminden itibaren indirimli kurumlar vergisinden yararlanabilmektedir. Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirimli kurumlar vergisi uygulanacak tutar, yatırımdan elde edilen ticari bilanço kârının dikkate alınması suretiyle tespit edilecektir.

Komple yeni yatırımlar için bu tutara doğrudan yatırım ile ilgili bilançodan ulaşabilmek mümkündür. Ancak tevsi ve diğer yatırım cinsleri için elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazançta uygulanmaktadır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır.

3. ADIM: İndirime konu kazancın tespit edilmesini müteakip, bu destekten yararlanmak isteyen yatırımcı, Kurumlar Vergisi beyannamesinde yer alan "KVK'nın 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisi" ifadesiyle belirtilen satırlardaki oran ve tutarları doldurmak suretiyle, başka bir işleme gerek kalmaksızın destekten faydalanmaya başlar.

IV. NOTLAR

1. Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

KAYNAKÇA

- 15.06.2012 tarih ve 2012/ 3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar
- 16.06.2012 tarih ve 2012/ 1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulamasına İlişkin Tebliğ
- 13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (32/A. Madde)
- Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan muhtelif özelgeler.

FAİZ DESTEĞİ

I. FAİZ DESTEĞİ NEDİR?

Faiz desteği, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları için düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında bankalardan kullanılacak en az **bir yıl** vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının **yüzde yetmişine** kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının belli oranlarda bütçe kaynaklarından karşılanmasını sağlayan bir destek unsurudur.

Yürürlükte bulunan 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar uyarınca, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında uygulanacak oranlar ve ödenecek azami tutarlar aşağıdaki gibidir.

BÖLGELER	TL KREDİSİ	DÖVİZ KREDİSİ	AZAMİ DESTEK TUTARI
4. Bölge	3 Puan	1 Puan	500 Bin TL
5. Bölge	4 Puan	1 Puan	600 Bin TL
6. Bölge	5 Puan	2 Puan	700 Bin TL
7. Bölge	7 Puan	2 Puan	900 Bin TL

Ar-Ge ve çevre yatırımları ile stratejik yatırımlar için uygulanacak oranlar ve ödenecek azami tutarlar ise aşağıdaki gibidir.

BÖLGELER	YATIRIM CİNSİ	TL KREDİSİ	DÖVİZ KREDİSİ	AZAMİ DESTEK TUTARI
Tüm Bölgeler	Ar-Ge ve Çevre Yatırımları	5 Puan	2 Puan	500 Bin TL
	Stratejik Yatırımlar	5 Puan	2 Puan	Sabit Yatırım Tutarının %5'i ya da 50 Milyon TL

- Faiz Desteği, **azami ilk beş yıl** için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılan veya kamu kaynaklarından sübvansede edilen krediler ile yatırım teşvik belgesi düzenlenmeden önce kullanılan krediler için faiz desteği ödenmez.
- Kullanılmış makine ve teçhizat ile yatırım teşvik belgesinde kayıtlı yatırıma başlama tarihinden önce gerçekleştirilen yatırım harcamaları faiz desteğinden faydalanılamaz.
- Yatırım süresi bitmiş teşvik belgesi kapsamında ilk kez yapılacak talepler değerlendirilmeye alınmaz.
- Stratejik yatırımların teşviki kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri hariç olmak üzere, aynı teşvik belgesi kapsamındaki yatırım için birden fazla aracı kurum aracılığı ile faiz desteğinden faydalanılamaz.

I.a. Aracı Kurumlar İle Ekonomi Bakanlığı Arasında Yapılan Protokol

Bankalar (Katılım Bankaları dahil) ve Finansal Kiralama Şirketleri arasında karşılıklı olarak imzalanan Protokol doğrultusunda Faiz Desteği uygulanır.

Protokol imzalayan aracı kurumlar şöyledir:

BANKALAR		
DENİZBANK A.Ş.	H.S.B.C. BANK A. Ş.	TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.
ALTERNATİF BANK A.Ş.	FİNANSBANK A. Ş.	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.
T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.	T. İŞ BANKASI A. Ş.	ŞEKERBANK T.A.Ş.
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	TEKSTİL BANKASI A. Ş.	EUROBANK TEKFEN A.Ş.
TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş.	T. GARANTİ BANKASI A. Ş.	AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş.
AKBANK T. A. Ş.	YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	CITIBANK A.Ş.
VAKIFLAR BANKASI T.A.O.		

FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ		KATILIM BANKALARI
FFK FON FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	I.N.G. FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.
TEB FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	EFG FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A. Ş.
SİEMENS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	ASYA KATILIM BANKASI A.Ş.
FORTİS FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
ANADOLU FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	
ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	AK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	
HALK FİNANSAL KİRALAMA A. Ş.	KAYNAK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	
YAPI KREDİ FİNANSAL KİRALAMA A. O.	ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A. Ş.	

II. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Faiz desteğinden faydalanabilmek için Ekonomi Bakanlığına başvuruda bulunularak Yatırım Teşvik Belgesi alınır. Yatırım teşvik belgesinde “Yatırımın Yararlanacağı Destek Unsurları” kısmında Faiz Desteği öngörülmüş olmalıdır.

2. ADIM: Faiz desteğinden yararlanmak isteyen yatırımcı yatırım süresi içerisinde teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek harcamalar için kredi kullanmak amacıyla protokol imzalayan Bankalardan birine müracaat ederler. Kredi başvuruları Banka tarafından; genel bankacılık mevzuatı, bankacılık teamülleri, Bankanın kendi iç mevzuatı ve kredi politikası doğrultusunda proje bazında değerlendirilir.

Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği öngörülebilir.

3. ADIM: Aracı kurum ile yatırımcı arasında “anlaşma bilgileri” ve “itfa planı” hazırlanır. Anlaşma bilgileri ve itfa planında, faiz desteği uygulamasına esas olacak kredi miktarı, sabit yatırım tutarının % 70’ini geçemez ve asgari altı ay anapara ödemesiz olup, faiz geri ödemeleri Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının yirmi birini izleyen ilk iş gününe rastlayacak şekilde belirlenir.

4. ADIM: Faiz desteğine konu yatırım için kullanılan kredilere ilişkin faiz desteği uygulaması, itfa planı belirtilen şekilde hazırlandıktan sonra Bakanlığa gönderilmesiyle başlar.

5. ADIM: İtfa Planı Bakanlıkça kontrol edildikten sonra, ilk vade tarihinin gelmesiyle beraber, yatırımcı tarafından anapara taksiti ile faizin tamamının vadesinde yatırıldığına dair Bankaca onaylı liste, vadeyi takip eden 5 iş günü içerisinde Banka Genel Müdürlüğüne Bakanlığa gönderilir.

6. ADIM: Bakanlıkça yatırımcının muaccel olmuş vergi ve/veya sigorta prim borcu bulunması halinde Bakanlıkça belirlenen süre içerisinde

SGK borcu için:

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,

Vergi borcu için:

21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki onbeş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun olmadığını,

tevsik edilmesi gerekmektedir.

Borcu yoksa, takip eden ayın son iş gününe kadar faiz desteği yatırımcı adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığı ile Banka Genel Müdürlüğüne aktarılır ve Bankaya faiz desteği ödemesine ilişkin liste gönderilir.

Yatırımcının Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcunun veya tahsilat dairelerine vergi borcunun bulunması halinde faiz desteği ödemesi yapılmaz. Mevcut ödeme dönemini takip eden diğer ödeme döneminde firmanın borç kontrolü yapıldıktan sonra firmanın herhangi bir borcu gözükmez ise firmaya önceki döneme ait hak ettiği faiz desteği tutarı ödenir.

7. ADIM: Faiz desteği tutarı, Bakanlıkça aktarımın gerçekleştiği günü takip eden ilk iş günü yatırımcının kredi kullandığı şubedeki mevduat hesabına ilgili banka tarafından yatırılmak zorundadır.

II.a. Örnek Uygulama

A firması Samsun'da yapacağı yatırıma istinaden Yatırım Teşvik Belgesi almış ve yararlanacağı destek unsurları arasında TL cinsi kredilerde 3 puan, döviz ve dövize endeksli kredilerde ise 1 puan faiz desteği öngörülmüştür.

Yatırım Teşvik Belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarı 2.211.658 Türk Lirasıdır. B bankasından 31.07.2012 tarihinde 1.500.000 Türk Lirası tutarında kredi kullanmıştır. Bu tutar, sabit yatırım tutarının %70'ini aşmamaktadır.

B bankası ile hazırlanan Anlaşma Bilgileri ve İtfa Planı şöyle olmalıdır.

Anlaşma Bilgileri ve İtfa Planı						
Banka ve Şube Bilgileri			Firma Bilgileri			
Banka EFT Kodu			Firmanın Ünvanı	A FIRMASI		
Banka Adı	B BANKASI		Firmanın Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi Adı			
Şube Kodu ve Adı	SAMSUN		Firmanın Vergi Numarası			
İrtibat Telefon No			Teşvik Belgesi No			
İrtibat Faks No			Teşvik Belgesi Tarihi			
İrtibat e-mail			IBAN veya Referans No			
Kullanım Tarihi	31.07.2012		Faiz Başlangıç Tarihi	31.07.2012		
Kullanım Miktarı	1.500.000,00					
Anapara Koşulu						
İlk Anapara Ödeme Tarihi	Son Anapara Ödeme Tarihi	Frekans				
24.06.2013	22.06.2016	2				
Faiz Koşulu						
İlk Faiz Ödeme Tarihi	Son Faiz Ödeme Tarihi	Frekans	Faiz Oranı	Faiz Desteği Puanı		
24.12.2012	22.06.2016	2	15%	3%		
İtfa Planı						
Taksit No	Anapara	Vade Tarihi	Para Cinsi	Anapara Taksit Miktarı	Toplam Faiz Miktarı	Bakanlıkça Ödenecek Faiz Desteği Miktarı (*)
1	0	24.12.2012	TL	0,00	91.875,00	18.375,00
2	1	24.06.2013	TL	214.285,71	113.750,00	22.750,00
3	2	23.12.2013	TL	214.285,71	97.500,00	19.500,00
4	3	23.06.2014	TL	214.285,71	81.250,00	16.250,00
5	4	22.12.2014	TL	214.285,71	65.000,00	13.000,00
6	5	22.06.2015	TL	214.285,71	48.750,00	9.750,00
7	6	22.12.2015	TL	214.285,71	32.678,57	6.535,71
8	7	22.06.2016	TL	214.285,71	16.339,29	3.267,86
Toplam:				1.500.000,00	547.142,86	109.428,57
Frekans (YP)	İtfa Planında geri ödemesi 3 ayda bir olan kredilerde frekans 4, 6 ayda bir olanlarda ise frekans 2 olarak girilmelidir.					
(*)	Yabancı Para Cinsi Döviz kredilerinde faiz desteği miktarı yabancı para cinsinden yazılacak olup, Türk Lirası karşılığı Bakanlıkça TCMB döviz satış kuru dikkate alınarak hesaplanacaktır					

Faiz hesabı, basit faiz üzerinden hesaplanmaktadır:

Anapara : 1.500.000
 Faiz Oranı : 15
 Gün Sayısı : 147 gün (31.07.2012-24.12.2012)

$$\text{Faiz Hesaplama Formülü} = \frac{\text{Anapara} * \text{Faiz} * \text{Gün Sayısı}}{36000}$$

$$\text{Bankaya Ödenecek Faiz} = \frac{1.500.000 * 15 * 147}{36000} = 91.875$$

$$\text{Bakanlıkça Ödenecek Faiz} = \frac{1.500.000 * 3 * 147}{36000} = 18.375$$

Faiz Desteğinin Ödenmesi:

- 1-) A firması ilk vade tarihinde (24.12.2012) B bankasına 91.875 Türk Lirası ödeme yapar.
- 2-) B Bankası bu ödemenin vadede yapıldığına dair bilgileri Faiz Desteği Talep Çizelgesi ile Bakanlığa gönderir.

FAİZ DESTEĞİ TALEP ÇİZELGESİ

Banka Genel Müdürlük Adı :
Telefon ve Faks No :

Sıra No	Firma Adı	Vergi Dairesi Adı	Vergi Numarası	Teşvik Belgesi Tarih ve Sayısı	İtfa Planındaki Toplam Kredi Miktarı	Para Cinsi (TL/YP)	Kredi Kullanım Tarihi	İtfa Planındaki Vade Tarihi	Tahsilat Tarihi	Taksit No		Taksit Miktarı	Kredi Bakiyesi	Vadede Ödenen Faiz Toplamı	Bakanlıkça Ödenecek Faiz Desteği Miktarı (*)
										Faiz	Anapara				
1	A FİRMASI				1.500.000	TL	31.7.2012	24.12.2012		1	0	0	1.500.000	91.875	18.375
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
TOPLAM					0							0	0	0	0

(YP) Yabancı Para Cinsi

(*) Döviz Kredilerinde Faiz Desteği Miktarı Yabancı Para Cinsinden Yazılacak Olup, Türk Lirası Karşılığı Bakanlıkça TCMB Döviz Satış Kuru Dikkate Alınarak Hesaplanacaktır.

NOT: 1) Vade Tarihinden Önce kısmi tahsilat yapılmış halinde

a) Tahsil Edilen Tutar:

b) Tahsil Tarihi:

- 3-) Ekonomi Bakanlığı, firmanın vergi ve/veya sigorta primi borcu olmadığına kontrolünü sağladıktan sonra A firmasının 18.375 Türk Lirası tutarındaki faiz desteği ödemesini vadeyi (24.12.2012) takip eden ayın sonuna kadar (31.01.2013) B Bankasına aktarır.

KAYNAKÇA

- Bu çalışmada sunulan bilgiler aracı kurumlar ile yapılan protokol metnine ve 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde derlenmiştir.

**SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ
DESTEĞİ VE SİGORTA PRİMİ
DESTEĞİ**

I. SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ

Ülkemizdeki sosyal güvenlik sistemi 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenlenmektedir. Bu kanun kapsamında bir işverenin emrinde hizmet akdiyle çalışanların sosyal güvenlik sistemine dâhil olması ve işverenlerce sosyal güvenlik sistemine bildirim zorunludur. Sosyal güvenlik sistemimizin işverenlere getirdiği temel yükümlülüklerden biri de sigorta primlerinin ödenmesidir. Güncel uygulamada sigortalı çalıştıran işverenlerin, bir ay içinde çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanacak sigortalı hissesi prim tutarlarını sigortalıların ücretlerinden keserek, kendi hisselerine isabet eden prim tutarlarını da bu tutarlara ekleyerek en geç takip eden ayın sonuna kadar Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) ödemesi gerekmektedir.

Sosyal güvenlik primleri çalışanların brüt kazancının belirli bir yüzdesi olarak hesaplanmaktadır. Aşağıdaki tabloda bu oranlar gösterilmektedir. (Madencilik, ağır sanayi v.b. gibi belirli sektörlerde çalışanlar için yapılan işin risk kategorisine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.)

Risk türü	İşverenin payı (%)	Çalışanın payı (%)	Toplam (%)
Kısa süreli riskler	1-6,5	-	1-6,5
Uzun süreli riskler	11	9	20
Genel sağlık sigortası	7,5	5	12,5
İşsizlik sigortası katkı payı	2	1	3
Toplam	21,5	15	36,5

Yine yukarıdaki bilgiler ışığında 16 yaşını doldurmuş asgari ücretli bir çalışanın brüt ücretinin dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

ÇALIŞAN		
	01-06/2013	07-12/2013
ASGARİ ÜCRET	978,60	1.021,50
GÜN	30	30
GÜNLÜK ÜCRET	32,62	34,05
BRÜT AYLIK ÜCRET	978,60	1.021,50
Sigorta Primi İşçi Payı (9+5) % 14	137,00	143,01
İşsizlik Sigortası Primi İşçi Payı % 1	9,79	10,22
GELİR VERGİSİ MATRAHI	831,81	868,27
Gelir Vergisi % 15	124,77	130,24
Damga Vergisi % 07,59	7,43	7,75
Kesintiler Toplamı	278,99	291,22
NET ÜCRET	699,61	730,28
Asgari Geçim İndirimi	73,40	73,40
ELE GEÇEN ÜCRET	773,01	803,68
İŞVEREN		
BRÜT AYLIK ÜCRET	978,60	1.021,50
Sigorta Primi İşveren Payı (11+1+7,5) % 19,5*	190,83	199,19
İşsizlik Sigortası Primi İşveren Payı % 2	19,57	20,43
İşveren Payı Toplamı	210,40	219,62
İŞVERENE MALİYETİ (TL/ AY)	1.189,00	1.241,12

* 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan, 5 puanlık prim indirimi dikkate alınmamıştır.

Görüldüğü üzere 2013 yılı içerisinde işverenler her bir asgari ücretli çalışana için 190-199 Türk Lirası Sigorta Primi İşveren Payı ve 137-143 Türk Lirası Sigorta Primi İşçi Payı ödemekle yükümlüdür.

II. SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ VE SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ

5510 sayılı Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek-2 nci maddesinde teşvik belgeli yatırımların kapsamında istihdam edilen işçilerin prime esas kazanç **alt sınırı** üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin, işveren hisselerinin ve/veya sigorta hisselerinin Bakanlığımızca karşılanabilmektir.

Söz konusu Kanuna istinaden 2009/15199 veya 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi düzenlemiş yatırımlara uygulanabilecek destek unsurları **Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği** ve **Sigorta Primi Desteğidir**.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken **sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının** Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Sigorta Primi Desteği ise teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken **sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının** Bakanlıkça karşılanmasıdır. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında, sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülmüştür.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Yararlanabilecek İşletmeler:

- 2009/15199 veya 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi Düzenlenen İşletmeler
- 2009/15199 veya 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında büyük ölçekli yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi Düzenlenen İşletmeler
- 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi Düzenlenen İşletmeler
- 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında gemi inşa yatırımları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi Düzenlenen İşletmeler

Sigorta primi işveren hissesi desteğinden faydalanabilir.

Sigorta Primi Desteğinden Yararlanabilecek İşletmeler: 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında **sadece 6. Bölgede**; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenen işletmeler sigorta primi desteğinden faydalanabilir.

II.a. Sigorta Desteklerinden Yararlanılmaya Başlanılacak Tarih

Sigorta Primi İşveren Hissesi ve Sigorta Primi desteklerinin uygulanmasına, **teşvik belgesinin tamamlama vizelerinin yapılmasının ardından**, destekten yararlanacak olan işletmelere ilişkin bilgilerin Bakanlığımızca Sosyal Güvenlik Kurumuna elektronik ortamda bildirildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlanılabilir.

Gemi inşa yatırımlarında ise, Bakanlığımızca Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmek kaydıyla **teşvik belgesinin düzenlendiği tarihi takip eden aybaşından** itibaren destek uygulamasına başlanabilir.

Destek teşvik belgesinde kayıtlı süre boyunca uygulanır. Ancak yine teşvik belgesi üzerinde kayıtlı azami prim tutarının aşılması halinde destek uygulamasına son verilir.

II.b. Sigorta Prim Desteklerinden Yararlanabilecek Kişi Sayısı

Sigorta destekleri komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi üzerinde kayıtlı ilave istihdam rakamına kadar, diğer yatırım cinslerinde ise müracaat tarihinden önceki son altı aydaki ortalama istihdama ilave olarak teşvik belgesi üzerinde kayıtlı ilave istihdam rakamına kadar işletmelerin destekten yararlanması mümkündür. (Mevcut istihdam rakamı teşvik belgesi üzerinde kayıtlı değildir.)

Örneğin,

Teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılmış bir (A) şirketinin teşvik belgesi üzerine kayıtlı bilgilerinin “Yatırım Cinsi: Komple Yeni Yatırım, İlave İstihdam: 29” olması halinde (A) şirketinde destekten yararlanma süresi içindeki 08/2013 döneminde 17 kişi, 09/2013 döneminde 33 kişi istihdam edildiği varsayıldığında; söz konusu firma 08/2013 döneminde 17 kişi, 09/2013 döneminde 29 kişi için sigorta desteklerinden yararlanabilecektir.

Teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılmış bir (B) şirketinin teşvik belgesi üzerine kayıtlı bilgilerinin “Yatırım Cinsi: Tevsi, İlave İstihdam: 29” ve mevcut istihdamının: 10 olması halinde (A) şirketinde destekten yararlanma süresi içindeki 08/2013 döneminde 9 kişi, 09/2013 döneminde 25 kişi, 10/2013 döneminde 45 kişi istihdam edildiği varsayıldığında; söz konusu firma 08/2013 döneminde destekten yararlanamayacaktır, 09/2013 döneminde 10 kişinin üzerine istihdam edilen (25-10) 15, 10/2013 döneminde 10 kişinin üzerine istihdam edilen (45-10) 35 kişinin ilave istihdamın üzerinde olması nedeniyle 29 kişi için sigorta desteklerinden yararlanabilecektir.

Kişi başına yararlanılabilecek destek miktarı kişiye ödenen sigorta primi işveren payı ya da işçi payı ne kadar olursa olsun sigorta primi işveren hissesinin ya da işçi hissesinin asgari ücrete karşılık gelen kısmının tamamıdır.

Yine söz konusu destekler kapsamına giren bir sigortalı için öncelikle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden, ardından yukarıda bahsedilen desteklerden yararlanılabilecektir.

Ayrıca, sigorta desteklerinden alt işverenlerce istihdam edilen kişilerden dolayı da yararlanılabilecektir.

III. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların sigorta desteklerinden yararlanabilmesi için Bakanlığımızca düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesine sahip olmaları, kayıtlı destek unsurları içerisinde sigorta primi işveren hissesi ve/veya sigorta primi desteklerinin kayıtlı olması ve söz konusu teşvik belgesinin **yatırım tamamlama vizesinin yapılmış olması** gerekmektedir.

2. ADIM: Bu aşamada yatırımcının herhangi bir başvuruda bulunması gerekmekte olup, tamamlama vizesinin yapılmasının ardından destekten yararlanacak firmalara ilişkin bilgiler Bakanlığımızca SGK Başkanlığına bildirilmektedir.

Yatırım tamamlama ekspertizini yapan Kuruluşun destek uygulamasının başlaması için gerekli olan bilgileri Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünden görevlendirilmiş Daireye bildirmesi gerekmektedir. Söz konusu bildiri takip eden ay içerisinde destekten yararlanacak olan işletmelere ilişkin bilgiler toplu olarak Bakanlığımızca Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmektedir ve SGK Başkanlığınca kurum bilgi-işlem sistemine kaydı gerçekleştirilmektedir.

3. ADIM: Sigorta desteklerinden yararlanabilmesi için, öncelikle eğer aktif değilse “e-borcu yoktur” aktivasyon başvurusunda bulunulması ve aktivasyon işleminin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ardından teşvik belgesi kapsamı yatırımlarda çalışan ve destek kapsamındaki sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini,

- (a) Teşvik belgesinin istinat ettiği Karar 15199 ise 25510 sayılı,
- (b) Teşvik belgesinin istinat ettiği Karar 3305 ve destekten yararlanacak firma 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bölgelerde yer alıyorsa 16322 sayılı,
- (c) Teşvik belgesinin istinat ettiği Karar 3305 ve destekten yararlanacak firma 6 ncı bölgede yer alıyorsa 26322 sayılı,

Kanun numaraları seçilmek suretiyle yasal süresi içinde gönderilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda söz konusu bilgilerin sisteme kaydedilmesi halinde firmaların ayrıca bir başvuruda bulunmasına gerek bulunmamaktadır.

III.a. Adım Adım Uygulama – Gemi İnşaa Yatırımları

1. ADIM: Yatırımcıların sigorta desteğinden yararlanabilmesi için Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesine sahip olmaları, kayıtlı destek unsurları içerisinde sigorta primi işveren hissesi desteğinin yer alması gerekmektedir.

2. ADIM: Bu aşamada yatırımcının herhangi bir başvuruda bulunması gerekmekte olup, teşvik belgesinin düzenlenmesinin ardından destekten yararlanacak firmalara ilişkin bilgiler Bakanlığımızca SGK Başkanlığına bildirilmektedir.

Teşvik belgesini düzenleyen Kuruluşun destek uygulamasının başlaması için gerekli olan bilgileri Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünden görevlendirilmiş Daireye bildirmesi gerekmektedir. Söz konusu bildiri takip eden ay içerisinde destekten yararlanacak olan işletmelere ilişkin bilgiler toplu olarak Bakanlığımızca Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmektedir ve SGK Başkanlığınca kurum bilgi-işlem sistemine kaydı gerçekleştirilmektedir.

3. ADIM: Sigorta desteklerinden yararlanabilmesi için, öncelikle teşvikten yararlanılacak her bir gemi için, teşvik belgesinde kayıtlı işveren adına, teşvik belgesinde yer alan işyeri sicil numarasında Kurumumuz tescil kayıtlarındaki bilgiler esas alınarak geçici mahiyette

ayrıca bir işyeri dosyası tescil edilmesi gerekmektedir. Bunun için söz konusu firmanın ilgili il müdürlüğüne başvuruda bulunmalıdır. Ayrıca eğer aktif değilse “e-borcu yoktur” aktivasyon başvurusunda bulunulması ve aktivasyon işleminin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ardından teşvik belgesi kapsamı yatırımlarda çalışan ve destek kapsamındaki sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini 16322 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde gönderilmesi gerekmektedir.

IV.NOTLAR

1. Firmalar yukarıda bahsedilen desteklerden yararlanılacak sigortalılar haricindeki sigortalılarından dolayı, gerekli şartları taşımaları kaydıyla, 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda dâhil olmak üzere diğer kanunlarda öngörülen teşvik ve desteklerden de yararlanabileceklerdir.
2. Sosyal güvenlik destek primine tabi çalışan sigortalılardan dolayı yukarıda bahsedilen desteklerden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.
3. Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde işverenler **bir yıl** süreyle yukarıda bahsedilen destek unsurlarından yararlanamaz.
4. Teşvik kapsamına giren gemi yatırımları dolayısıyla işverenlerce düzenlenecek olan işyeri bildirelerinin yasal süresi dışında Kuruma verilmesi halinde işveren aleyhine idari para cezası uygulanmayacaktır.

KAYNAKÇA

- 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu,
- 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Karar’ın uygulanmasına ilişkin 2009/1 sayılı Tebliğ,
- 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Karar’ın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ,
- 2011/54 sayılı SGK Genelgesi,
- 2012/30 sayılı SGK Genelgesi

GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ

I. GELİR VERGİSİ STOPAJI NEDİR ?

Gelir vergisinin, özellikle maaşlı mükelleflerden kaynağında kesilmesi suretiyle alınmasına stopaj usulü tahsil yöntemi denilmektedir. Stopaj usulü tahsilat neticesinde; işveren maaş ödemesi yapmadan önce gelir vergisini keserek yasal süresi içerisinde muhtasar beyannamesi ile vergi dairesine ödemektedir. Böylelikle, verginin tahsili kolay, düzenli ve kontrollü şekilde yapılabilmektedir. Bu durumda mükellef maaş sahibi de olsa, verginin sorumlusu işverendir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. ve 98. maddelerine göre kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler istihkak sahipleri vergi sorumlusu olup, stopaj usulü gereğince topladıkları gelir vergisini ertesi ayın 23. günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine yatırmak zorundadırlar.

II. GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ VE KAPSAMI

Gelir Vergisi Stopajı Desteği, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının asgari ücrete tekabül eden kısmının yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk edecek vergiden terkin edilmesidir. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında sadece 6. Bölgede; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenen işletmeler gelir vergisi stopajı desteğinden faydalanabilir.

II.a. Fiilen Çalışma Zorunluluğu

Gelir vergisi stopajı desteği, sadece kapsama dahil iller ve ilçelerde bulunan işyerlerinde fiilen çalıştırılan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi stopajı açısından geçerlidir. Bu işyerlerine ilişkin bordrolarda gösterilmiş olsalar dahi fiilen bu işyerlerinde çalışmayan işçiler açısından teşvikten yararlanmak mümkün değildir.

II.b. Gelir Vergisi Stopajı Desteğinden Yararlanabilecek İşletmeler

- Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgesine sahip olan,
- 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda aranılan şartları topluca taşıyan,
- 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında 6. bölgede sayılan iller ve ilçelerde gerçekleştirilen yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlayan,
- Ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi stopajı yaparak muhtasar beyanname vermek zorunda olan,

işletmeler Gelir Vergisi Stopajı Desteğinden yararlanabilecektir.

II.c. Uygulamanın Başlama ve Sona Erme Tarihleri

Gelir vergisi stopajı teşvikinden, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da 6.bölgede belirtilen iller ve ilçelerde yapılacak yatırımlar için Bakanlığımız tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun

Geçici 80. maddesinin yürürlüğe girdiği 01/07/2012 tarihinden itibaren 31/12/2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle yararlanılması mümkündür.

Dolayısıyla, 31/12/2023 tarihinde kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan bir yatırım için gelir vergisi stopajı teşviki en son 31/12/2033 tarihine kadar uygulanacaktır.

Yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan dönemden itibaren herhangi bir nedenle gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılmaması durumunda 10 yıllık sürenin uzaması mümkün bulunmamaktadır.

III. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanabilmesi için Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesine sahip olmaları ve kayıtlı destek unsurları içerisinde gelir vergisi stopajı desteği olması gerekmektedir.

2. ADIM: Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanmak isteyen mükelleflerin, 27/07/2012 tarihli ve 283 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ekinde yer alan “GVK Geçici 80 inci Madde Kapsamında Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim” (EK-3) ve “GVK Geçici 80 inci Maddeye İlişkin Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Kapsamında İstihdam Edilen Ücretlilere İlişkin Bilgiler” (EK-4) tablolarını doldurarak bağlı buldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ekinde vermeleri gerekmektedir. (Ekler için “Notlar” kısmına bakınız)

3. ADIM: Gelir vergisi stopajı teşvikinden faydalanmaya başlanılan ilk ay için verilecek muhtasar beyanname ile birlikte bir defaya mahsus olmak üzere teşvik belgesinin tasdikli örneğinin de verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, teşvik belgesinin Ekonomi Bakanlığınca revize edilmesi halinde teşvik belgesinin tasdikli örneğinin revize tarihini takip eden ilk muhtasar beyanname ile birlikte ilgili vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

III.a. Örnek Uygulama

(A) Ltd. Şti. tarafından Bakanlığımızca onaylanmış teşvik belgesine istinaden Muş ilinde gerçekleştirilen ve 200 kişi istihdam edilen yatırımın işletilmesine Ocak 2013 döneminden itibaren başlanılmıştır. Fiilen istihdam edilen 200 işçinin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi stopajı tutarı 35.000 TL olup asgari geçim indirimi bordrosunda bu işçiler için hesaplanan asgari geçim indirimi tutarı ise 15.000 TL'dir.

Bu verilere göre, (A) Ltd. Şti.'nin 200 işçi için yararlanacağı terkin tutarı şöyle hesaplanacaktır:

- Ücretler üzerinden hesaplanan gelir vergisi	35.000 TL
- Asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi (200 x 124,77)	24.954 TL
- Hesaplanan asgari geçim indirimi	15.000 TL
- Terkin edilebilecek tutar (24.954-15.000)	9.954 TL
- Vergi dairesine ödenecek tutar [35.000-(15.000+9.954)]	10.046 TL

Örnekten de anlaşılacağı üzere, asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından, asgari geçim indirimi tutarının mahsubu sonucu kalan tutar, terkin edilecek tutar olacaktır.

Ücretler üzerinden tevkif edilen vergi tutarından, asgari geçim indirimi ile terkin edilecek tutarın toplamının düşülmesinden sonra kalan tutar vergi dairesine ödenecektir.

KAYNAKÇA

- 15.06.2012 tarih ve 2012/ 3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar
- 16.06.2012 tarih ve 2012/ 1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulamasına İlişkin Tebliğ
- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 27/07/2012 tarihli ve 283 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

Bu Tebliğ ve eklerine aşağıdaki linkten ulaşmak mümkündür:

<http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1079&uid=hDSChUTvz3lXVRzb&type=teblig>

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

I. YATIRIM YERİ TAHSİSİ DESTEĞİ VE KAPSAMI

Yatırım kararlarını hızlandırabilmek adına yatırım sürecinin başında uygulanması hasebiyle yatırımın başlangıç maliyetlerinin düşürülmesine katkı sağlayacak devlet desteklerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle ülkemizde çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından yatırımlara kısmen veya tamamen bedelsiz yer tahsis edilebilmesine yönelik düzenlemeler yapılmakta ve uygulanmaktadır. Ekonomi Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan ve uygulaması Maliye Bakanlığı ile müşterek yürütülen “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” kapsamında yer alan “yatırım yeri tahsisi desteği” de bu uygulamalardan bir tanesidir. Destek, ilk yıl için taşınmazın emlak vergi değerinin en fazla %3’ü oranında takdir edilen bedel, ikinci ve müteakip yıllar için ise cari yıl bedelinin ÜFE oranında artırılması suretiyle hesaplanan bedel karşılığında, taşınmaz üzerinde 49 yıl süreyle irtifak hakkı veya kullanım izni verilmesi şeklinde uygulanmaktadır. Ancak, ilk 3 yıl için ödemeler hesaplanan değer %30’u oranında alınmaktadır. Yatırım yerine göre belirlenen ilk yıl ödemeleri ise şu şekildedir:

- 1. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %3’ü,
- 2. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %2,5’i,
- 3. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %2’si,
- 4. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %1,5’i,
- 5. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %1’i,
- 6. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %0,5’idir.

I.a. Yatırım Yeri Tahsisi Desteğinden Kimler Faydalanabilir?

Yatırım yeri tahsisi desteğinden faydalanabilmek için öncelikle bir yatırım projesinin Bakanlığımızca bölgesel, büyük ölçekli veya stratejik yatırım olarak değerlendirilmek suretiyle yatırım teşvik belgesine bağlanmış olması gerekmektedir. Ancak, yatırım teşvik belgesinde yatırım yeri tahsisi desteğinin öngörülmüş olması kesin tahsis işleminin gerçekleşmesi anlamına gelmemektedir. Zira kesin tahsis işlemleri, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü koordinasyonunda taşınmaz sahibi idare tarafından yürütülmekte ve yatırımlara tahsis edilmek üzere ilana çıkılan yerler için başvuruda bulunmuş yatırım projeleri arasından Vali başkanlığında oluşturulan komisyonca belirlenen yatırım projeleri için gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Maliye Bakanlığı kamu taşınmazlarının yatırımlara tahsis edilmesi aşamasında aranan yeterlilik koşullarını 3/9/2009 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile belirlemiş bulunmaktadır. Bakanlığımızca düzenlenen yatırım teşvik belgesine sahip olmak ise talep edilen evraklardan birisidir. Özetle, Bakanlığımızca yatırım teşvik belgesi düzenlenmesi ve belge kapsamında yatırım yeri tahsisi desteğinin öngörülmesi kesin tahsis işlemi için yeterli olmamakla birlikte, bir ön koşul niteliği taşımaktadır.

Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre aşağıda sıralanan kriterleri sağlayan yatırım projeleri için, yer tahsisinden faydalanmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgelerle birlikte taşınmaz sahibi idareye başvuruda bulunulabilmektedir:

- Ekonomi Bakanlığınca verilmiş yatırım teşvik belgesi sahibi olmak,
- Gerçekleştirilecek toplam yatırım tutarının, taşınmaz sahibi idarelerce bu taşınmazlara takdir edilecek rayiç değerinin
  - tarım ve hayvancılık yatırımlarında bir,
  - turizm yatırımlarında iki,
  - diğer yatırımlarda üç katından az olmaması,
- Taahhüt edilen yatırımın en az yüzde yirmisini karşılayacak miktarda net özkaynağa sahip olmak.

I.b. Yatırım Yeri Tahsis Edilecek Yatırım Projelerinin Tespiti

Taşınmaz sahibi idare tarafından ilan edilen alanların yatırımlara tahsis edilmesi amacıyla ilgili idareye yapılan başvurular, taşınmazın bulunduğu il Valisinin başkanlığında oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilmektedir. Komisyon, sunulan bilgi ve belgeler ışığında yatırım projesinin özelliklerini dikkate alarak tahsis işleminin uygun olup olmadığına karar vermektedir. Aynı taşınmaz için birden fazla başvuru olması halinde; yatırım büyüklüğü, öz kaynak miktarı ve yaratılması öngörülen istihdam sayısına göre projeler arasında puanlama yapılmak suretiyle en fazla puan alan yatırım için tahsis işlemine onay verilmektedir. Puanların eşit olması durumunda ise istihdam sayısı belirleyici olmaktadır.

II. ADIM ADIM UYGULAMA

1.ADIM: Yatırımcının, yatırım teşvik belgesi almak için Ekonomi Bakanlığına müracaat etmesi ve Bakanlıkça düzenlenen belgede yatırım yeri tahsisi desteğinin öngörülmüş olması gerekmektedir.

2.ADIM: Taşınmaz tahsisine ilişkin olarak, Türkiye genelinde yayımlanan tirajı en yüksek ilk on gazeteden Basın İlan Kurumunca belirlenecek birisinde yayımlanacak veya taşınmaz sahibi idarenin internet sayfasından duyurulacak ilanların yatırımcı tarafından takip edilmesi gerekmektedir.

3.ADIM: İlan edilen taşınmazlardan birinin yatırım projesi için uygun olduğu düşünülerek, müracaatta bulunmaya karar verilmiş ise 2 aylık başvuru süresi içinde talep formuna ilaveten istenen tüm diğer evraklarla birlikte taşınmaz sahibi idarenin taşınmazın bulunduğu ildeki birimine müracaat edilmesi gerekmektedir. Başvuru sırasında aranan evraklar Maliye Bakanlığı tarafından çıkartılan yönetmelikle belirlenmiş olup, şu şekildedir:

MAHİYETİ	GERÇEK KİŞİ	TÜZEL KİŞİ
Yatırım Teşvik Belgesi veya Yazı	+	+
Yatırım Bilgi Formu	+	+
Organize sanayi bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge (OSB'den alınır)	+	+
Endüstri bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge (Bilim, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı veya İl Müdürlüklerinden alınır)	+	+
Başvuru Ücretinin Yatırıldığına İlişkin Makbuz	+	+
Avan Proje	+	+
Oda Sicil Kayıt Örneği	+	+
Vergi Borcu Bulunmadığına İlişkin Belge	+	+
İşletme Hesabı Özeti	+	-
İşletmenin Son Üç Yıllık Bilançosu	+ / -	+
Son Üç Yıllık Mali Tablolar	+ / -	+
Halka Açık A.Ş.'lerde, Halka Açılma Oranını Gösteren Belge	-	+
Şirket Ana Sözleşmesi	-	+
Kanuni Temsilcilerin İmza Sirküleri ve Adresleri	-	+
Fizibilite Raporu ve Finans Tablosu (Yatırım tutarının 10 Milyon TL'yi alması durumunda aranır)	+	+

4.ADIM: Yatırım projesinin tahsis işlemi için uygun bulunması halinde konu ilgili idare tarafından yatırımcıya tebliğ edilir. Bu durumda taşınmazın durumuna göre yatırımcı ile ön izin, kullanma hakkı veya irtifak hakkı sözleşmesi imzalanması gerekmektedir. Ön izin,

taşınmazlardan imar planı bulunmayanların imar planlarıyla imar uygulamalarının ve yapılacak tesislere ilişkin uygulama projelerinin yaptırılması amacıyla, fiili kullanım olmaksızın bir yıl süreyle ve bedelsiz olarak yatırımcıya verilen izni ifade etmekte olup, süre sonunda kullanma veya irtifak hakkına dönüşmesi mümkün bulunmaktadır. Kullanma hakkı ise taşınmazın tapuya tescil ettirilemediği durumlarda geçerli olmaktadır.

5.ADIM: Tebliğ tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde yatırımcının taşınmazın durumuna uygun düşen sözleşmeyi imzalayarak ilgili idareye teslim etmesi gerekmektedir. Kullanım hakkı tahsis edilmiş ise kullanım hakkı sözleşmesinin imzalanması ve notere tasdik ettirilmesinin akabinde ilk yıl bedelinin taşınmaz sahibi idarenin muhasebe hesabına yatırıldığına dair makbuz ile birlikte idareye teslim, irtifak hakkı tahsis edilmiş ise irtifak hakkı sözleşmesinin imzalanması ve tapuya tescil işlemlerinin gerçekleştirilmesinin akabinde ilk yıl bedelinin taşınmaz sahibi idarenin muhasebe hesabına yatırıldığına dair makbuz ile birlikte idareye teslim gerekmektedir.

6.ADIM: Bu durumda, taşınmaz üzerinde yatırıma başlanması mümkün bulunmaktadır. Ancak yatırımcının herhangi bir olumsuzluğa sebebiyet vermemek için, gerçekleştirilecek bina, yapı ve tesis inşalarının onaylı imar planı ve uygulama projesine uygun olarak yaptırıldığından emin olması gerekmektedir.

7.ADIM: Yatırımcının müteakip yıl bedellerini, kullanma izni sözleşmesinin düzenlendiği, irtifak hakkının tapuya tescil edildiği tarihleri esas alarak her yıl aynı tarihte peşin olarak taşınmaz sahibi idarenin ilgili muhasebe birimine yatırması gerekmektedir.

III. NOTLAR

1. İrtifak hakkı ve kullanma izni, sözleşme süresi sonunda sona ermektedir. Bu durumda; makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taşınmaz sahibi idareye intikal eder. Ancak, yatırımcının talep etmesi halinde, bedeli karşılığında doğrudan irtifak hakkı tahsis edilmesi veya kullanma izni verilmesi de mümkün bulunmaktadır.
2. Yatırımlara tahsis edilecek taşınmazlar taşınmaz sahibi idareler tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katkılarıyla tespit edilmektedir. Ancak, idareler tarafından belirlenen taşınmazlar arasında yer almamakla birlikte, yatırımcı tarafından talep edilen belirli bir taşınmazın da ilgili idare tarafından uygun bulunması halinde tahsis işlemine konu edilmesi mümkün bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

- 29.6.2001 tarih ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 14.7.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2009/1 sayılı Tebliğ,
- 15.6.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ,
- Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği.

KDV İADESİ

I. KDV İADESİ VE KAPSAMI

KDV İadesi, sabit yatırım tutarı 500 Milyon TL'nin üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen **bina-inşaat harcamaları** için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir. Dolayısıyla, KDV iadesi destek unsurunun uygulama alanı çok kısıtlı tutulmuştur. Bunun temel sebebi, bina-inşaat harcamalarının doğası gereği çok fazla sayıda harcama kaleminden oluşması ve bu nedenle takibinin sağlıklı bir şekilde yürütemeyecek olmasıdır.

Diğer taraftan, 500 Milyon TL'nin üzerindeki stratejik yatırımlar içerisinde bina-inşaat harcamalarının önemli bir yer tuttuğu göz önüne alındığında, bu kapsama giren yatırımlar için oldukça önemli bir finansman imkanı sağlanmaktadır.

KDV İadesine ilişkin düzenleme 25.10.1984 tarih ve 3065 sayılı KDV Kanunu'nun Geçici 30. Maddesi ile yapılmıştır.

II. ADIM ADIM UYGULAMA

1. ADIM: Yatırımcıların KDV İadesi desteğinden yararlanabilmesi için Bakanlığımızca "stratejik yatırımların teşviki uygulaması" kapsamında düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgesine sahip olmaları ve kayıtlı destek unsurları içerisinde gelir vergisi stopajı desteği olması gerekmektedir. Bu destek unsurunun Belgede kayıtlı destek unsurları arasında yer alabilmesi için sabit yatırım tutarının 500 Milyon TL'nin üzerinde olması gerekmektedir.

2. ADIM: KDV istisnası destek unsurundan farklı olarak, yatırımcı bina ve inşaat harcamalarını KDV ödeyerek yapar. Yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi ise harcamanın yapıldığı yılı izleyen yıl belge sahibi mükellefe Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde iade edilir.

KAYNAKÇA

- 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar

